

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Test diagnostyczny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	EJAA-D0-100, EJAA-D0-200, EJAA-D0-400, EJAA-D0-Q00
<i>Termin egzaminu:</i>	Marzec 2021 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	9 marca 2021 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021 ¹⁾		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
1.2.			B
1.3.			A
1.4.			C

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
2.2.			C
2.3.			B
2.4.		2.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A
2.5.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
2.6.			B

¹⁾ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.)

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Przykładowe poprawne odpowiedzi
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	<i>be used instead of / be replaced with</i>
3.2.			<i>dry milk / surplus milk powder</i>
3.3.			<i>blocks oxygen</i>
3.4.			<i>dissolves in water / is dissolvable in water</i>
3.5.			<i>adding sugar / using sugar</i>

Uwagi:

1. Wymagane jest uzupełnienie zdań zgodnie z treścią wysłuchanego tekstu
2. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
3. Błędy ortograficzne i gramatyczne niezakłócające komunikacji nie wpływają na ocenę odpowiedzi zdającego.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.2.			A
4.3.			C
4.4.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	B
4.5.		3.7) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
4.6.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
4.7.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.7) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	B
5.2.			E
5.3.			C
5.4.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.			E
6.3.			B
6.4.			D

Znajomość środków językowych**Zadanie 7.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	A
7.2.			C
7.3.			D
7.4.			A
7.5.			B

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>fruitful</i>
8.2.			<i>undeniably</i>
8.3.			<i>accuracy</i>
8.4.			<i>substantial</i>
8.5.			<i>cheerfully / cheeringly / cheerily</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>came down with</i>
9.2.			<i>is little interest in renting</i>
9.3.			<i>would involve (her) working</i>
9.4.			<i>will have started by</i>
9.5.			<i>a turn for the worse</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Choose one of the topics below and write a composition following the conventions of the genre indicated in the topic. Use between 300 and 350 words.

1. Rywalizacja stała się nieodłączną częścią życia we współczesnym świecie. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na temat wpływu rywalizacji na:
  - zdrowie
  - relacje międzyludzkie
  - karierę zawodową.
2. Zauważyłeś(-aś), że segregacja śmieci w Twojej okolicy nie odbywa się w sposób właściwy. Napisz **list** otwarty do okolicznych mieszkańców, w którym:
  - wskażesz przyczyny niewłaściwej segregacji śmieci
  - przedstawiś konsekwencje zauważonego przez Ciebie zjawiska
  - opisz działania, które mieszkańcy mogliby podjąć w celu rozwiązania problemu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy [...] szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi [...] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści [...].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający reaguje [...] w formie] [...] pisemnej, w różnorodnych, także złożonych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].
- 5.6) Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.
- 5.8) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
- 5.9) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.
- 5.10) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (list)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].*
- 5.2) *Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je.*
- 5.6) *Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.*
- 5.9) *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*
- 5.10) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*
- 7.2) *Zdający stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy.*
- 7.3) *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*
- 7.4) *Zdający proponuje [...].*

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 p.	4 p.	3 p.
10–9	4 p.	3 p.	3 p.
8–7	3 p.	2 p.	2 p.
6–5	2 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	1 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

Temat 1.

Rywalizacja stała się nieodłączną częścią życia we współczesnym świecie. Napisz } „główka”
rozprawkę, w której wyrazisz swoją opinię na temat wpływu rywalizacji na:

- zdrowie
  - relacje międzyludzkie
  - karierę zawodową.
- } elementy tematu

1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający musi odnieść się do zjawiska rywalizacji.
2. Nie są zgodne z tematem wypowiedzi dotyczące innych relacji międzyludzkich, problemów życiowych ludzi (z pominięciem rywalizacji) itp.
3. W tezie wymagane jest wyrażenie opinii/stanowiska zdającego na temat rywalizacji / dążenia do bycia najlepszym, a więc, czy zdaniem autora:
  - rywalizacja jest siłą napędową rozwoju (młodych) ludzi, np. *In my opinion, competition is the main force behind progress.*
  - nieustanne dążenie do bycia najlepszym może być przyczyną problemów, np. *I think that trying to be the best at everything can be the cause of many problems.*
  - pragnienie bycia najlepszym, w zależności od okoliczności, może być czymś zarówno pozytywnym, jak i negatywnym, np. *Competition is part of human nature. It can have both positive and negative consequences.*
4. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
5. Jeżeli w tezie zdający odnosi się do niektórych elementów polecenia (do jednego lub dwóch), a w rozwinięciu podaje argumenty odnoszące się do wszystkich elementów tematu to taka teza jest traktowana jako odbiegająca od treści wypowiedzi.
6. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem. Jeśli we wstępie zdający uzna, że w rywalizacji nie ma nic złego, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne.
7. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Is competition a driving force or something that puts unnecessary pressure on people?*, to uznaje się ją za odbiegającą od tematu.
8. Stwierdzenie, że rywalizacja jest nieodłączną częścią życia we współczesnym świecie nie jest tezą.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
  - ogólne rozważania dotyczące przyczyn rywalizacji.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.

- rady, jak wygrać w sytuacji rywalizacji lub jak radzić sobie ze stresem (bez wskazania wpływu rywalizacji na podane w poleceniu aspekty)
- zasady przetrwania w korporacji / w środowisku rówieśniczym
- opis konkursu przedmiotowego
- najczęściej popełniane błędy, które negatywnie wpływają na nasze relacje z innymi ludźmi (np. nieumiejętność słuchania, ocenianie po pozorach)
- zalety współpracy bez odniesienia do rywalizacji.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego klamrą. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - omówienie chorób cywilizacyjnych
  - postęp w medycynie
  - przyczyny uzależnień wśród młodzieży (bez nawiązania do rywalizacji)
  - wykształcenie a rynek pracy.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.

Uwagi dodatkowe:

Jeśli rozprawka jest napisana w formie listu (posiada zwrot rozpoczynający i/lub kończący), segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

Temat 2.

Zauważyłeś(-aś), że segregacja śmieci w Twojej okolicy nie odbywa się w sposób właściwy. Napisz **list** otwarty do okolicznych mieszkańców, w którym:

- wskażesz przyczyny niewłaściwej segregacji śmieci
- przedstawiś konsekwencje zauważonego przez Ciebie zjawiska
- opiszysz działania, które mieszkańcy mogliby podjąć w celu rozwiązania problemu.

} „główka”
 } elementy tematu

Uwagi:

1. Aby list był uznany za w pełni zgodny z tematem, musi być skierowany do okolicznych mieszkańców oraz musi dotyczyć segregacji śmieci, która nie odbywa się w sposób właściwy.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie listu.
3. Wstęp musi zawierać cel napisania listu zgodny z tematem, może dotyczyć np. zaniepokojenia z powodu niewłaściwej segregacji śmieci, prośby o zwrócenie uwagi na właściwe korzystanie z różnych kontenerów do segregacji śmieci, ostrzeżenia przed wysokimi karami za niesegregowanie śmieci.
4. Realizując pierwszy element tematu, zdający powinien wykazać, dlaczego śmieci są niewłaściwie segregowane. Przyczynami niewłaściwej segregacji śmieci mogą być np. brak stałego harmonogramu firmy zajmującej się wywozem śmieci, brak oznakowania kontenerów, nieznanostwo zasad segregowania śmieci, brak odpowiednich worków/pojemników/koszy w gospodarstwie domowym, niechęć przeznaczania pieniędzy na dodatkowe worki/pojemniki/kosze. Jeśli zdający nie poda przyczyny niewłaściwej segregacji śmieci, to taka realizacja jest kwalifikowana na poziom 0.
5. Aby drugi element tematu był zrealizowany, wymagane jest przedstawienie konsekwencji niewłaściwej segregacji śmieci. Zdający może napisać, np. o problemach ekologicznych, zdrowotnych, o konsekwencjach finansowych, o kwestii estetyki terenu osiedla. Jeśli zdający nie poda konsekwencji niewłaściwej segregacji śmieci, to taka realizacja jest kwalifikowana na poziom 0.
7. Aby trzeci element tematu był zrealizowany, wymagane jest opisanie działań, które mieszkańcy mogliby podjąć w celu rozwiązania problemu. Takie działania mogą być związane np. z prowadzeniem akcji mających na celu uświadomienie mieszkańcom istoty segregacji śmieci i jej zasad, z organizowaniem spotkań na temat prawidłowej segregacji odpadów, z przygotowaniem i rozprowadzaniem ulotek zawierających wskazówki, jak postępować z różnymi odpadami, z jakich kontenerów/pojemników korzystać itd.
8. Jeśli zdający porównuje/analizuje różne sposoby segregacji śmieci stosowane w innych krajach, nie proponując okolicznym mieszkańcom podjęcia konkretnych działań, to taka realizacja tego elementu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
  - wyliczenie wad segregacji śmieci (bez nawiązania do wskazanych aspektów).

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - odniesienie się do „śmiecenia” jako coraz częstszego zjawiska wśród mieszkańców (bez odniesienia do problemu segregacji śmieci)

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - opis akcji zbierania śmieci w mieście/okolicy, np. opis sprzątania parku bez nawiązania do problemu segregacji śmieci
  - skarga na mieszkańców niedbających o porządek w okolicy (zaśmiecanie chodników, zanieczyszczanie okolicy przez zwierzęta sąsiadów itd.) bez nawiązania do problemu segregacji i produkcji śmieci
  - skarga na zakład przetwarzający odpady / zakład produkcyjny / gospodarstwo rolne (uciążliwe zapachy, toksyczne odpady, szkodliwy wpływ na zdrowie i środowisko itd.).
  - opis „producenta” śmieci, np. przedsiębiorstwa odzieżowego, firmy spożywczej.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.

Elementy charakterystyczne dla formy

List musi zawierać odpowiedni zwrot rozpoczynający, np. *Dear Neighbours / Dear Neighbour / Dear Hillbrooke Residents*. Jeśli zdający stosuje nieodpowiedni zwrot rozpoczynający, np. *Dear Mr Smith* lub *Dear Sir/Madam* to taka realizacja elementu charakterystycznego dla formy jest kwalifikowana na poziom 0.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 p.	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej **w roku szkolnym 2020/21** na poziomie **B2+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 p.	3 p.	2 p.
dość liczne błędy językowe	3 p.	2 p.	1 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.	0 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	(Fragment niezgodny z tematem)
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło(,)i deszczowo. Zrobiłem to(√)ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one

zakreślane i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 240 wyrazów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
5. Adres i podpis nie są liczone w liście.
6. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
7. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.